

İstanbul Tıp Fakültesi 1. 2. ve 3. Sınıf Öğrencilerinin Biokimya Eğitimine Bakışı

Pernur ÖNER

ÖZET

İstanbul Tıp Fakültesi, 1. 2. ve 3. yıl öğrencilerinin Biokimya eğitimi (kuramsal ve uygulamalı) ve sınavlar ile ilgili eleştiri, görüş ve önerilerini belirlemeyi hedefleyen bu çalışma, öğrencilerden güz ve bahar yarı yılları sonundaki son uygulama çalışmalarında alınan geribildirimler incelenerek değerlendirilmiştir. Geribildirim formlarındaki çeşitli ölçütler için öğrencilerden 1 ile 5 arasında puan vererek değerlendirme yapmaları istenmiştir (1: kesinlikle katılmıyorum, 2: katılmıyorum, 3: kararsızım, 4: katılıyorum, 5: kesinlikle katılıyorum). Geribildirime katılan öğrenci sayısı 1. yarıyılıda n=309, 2. yarıyılıda n= 299, 3.yarıyılıda n= 306, 4. yarıyılıda n= 280 ve 6. yarıyılıda n= 233' tür.

1. ve 2. yıl amfi derslerinin işleniş tekniği pek az öğrenci tarafından beğenildiği ve konuları ilgi uyandırıcı ve öğrenme isteğini artırıcı bulunmadığı halde, 3. yılda verilen hastalıkların biokimyasal mekanizmalarına yönelik Klinik Biokimya dersi ile ilgili bu açılardan öğrencilerin hemen hemen yarısı olumlu görüştedir. Benzer şekilde, 1. ve 2. sınıftaki uygulamaların amaç ve hedeflere uygunluğu meslek yaşamındaki yararlığı konusuna öğrencilerin çok azı (%30-40) katılırken, 3. sınıf öğrencilerinin çoğu (% 75-80'i) bu bakımlardan olumlu görüş bildirmişlerdir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu kuramsal ve uygulamalı sınavlarda çoktan seçmeli test tipi sorular olmasını istemekte, ancak sınavların doğru değerlendirme niteliğinde olmadığını düşünmektedirler.

Geribildirim uygulaması öğrencilerimizin memnuniyeti ile karşılanmış ve kendilerine verilen önemin bir göstergesi olarak algılanmıştır. Öğrencilerimizin tümünün genel olarak geribildirime katılım oranı ortalama % 90'a yakın olduğundan sonuçların güvenilirliği çok yüksektir. Sonuçlar, İstanbul Tıp Fakültesinde verilen eğitim sisteminden öğrencilerimizin yarısından fazlasının memnun olduğunu göstermektedir. Ancak klasik eğitimi uygularken eğitimimizin olumlu yanlarını güçlendirmek ve çeşitli yöntemlerle etkinliğini arttırmak ve öğretim üyelerimizin öğrenci ile olabildiğince iletişim kurmaya ve soru sormaya özendirici olmaları gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Bu çalışma ile elde edilen değerlendirme ve görüşlerin, gelecek yıllardaki Biokimya eğitimimizin planmasında, çekirdek müfredatımızın hazırlanmasında, akademik kadromuzun dersleri işleyişi, öğretim üyesi/ öğrenci iletişiminin geliştirilmesinde yararlı olacağı kanısına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mezuniyet öncesi eğitim, Biokimya eğitimi, İstanbul Tıp Fakültesi öğrencileri, geribildirim

Opinions Of 1st, 2nd And 3rd Year Students Of Istanbul Medical Faculty About Biochemistry Education

SUMMARY

The goal of this study was to assess the criticisms, viewpoints and suggestions of the 1st, 2nd and 3rd year of students of Istanbul Medical Faculty about Biochemistry education (theoretical and practical) including examinations. These data were obtained from the questionnaires which were administered to the students at the last practical studies of each term (autumn and spring) and all participants were asked to reply each item in the questionnaire on five point scale as 1=strongly disagree, 2= disagree, 3= not sure, 4= agree, 5= strongly agree. The numbers of 1st, 2nd, 3rd, 4th and 6th half-term year of participant students were 309, 299, 306, 280, 233, respectively.

The technical presentation of 1st and 2nd year lectures were approved by a small percentage of students. Most of the subjects were not found interesting and stimulating. However, almost half of the 3rd year students had positive viewpoints about clinical biochemistry lessons. As for the 1st and 2nd year practical studies, a very small group of students had positive viewpoints about both the appropriateness of the goals of education and also usefulness in professional life. On the contrary, most of the 3rd year students had positive opinions from this point of view. Most of the students preferred to have test questions with multiple choice in both theoretical and practical examinations. But they have been suggesting that the exams are generally of inferior quality in terms of accurate evaluations.

The questionnaires have been received with pleasure by our students and perceived as an index of being considered important. Since the average percentage of participation is almost 90 %, the reliability of the results obtained are very high. Our results indicate that, more than half of our students were pleased with the education system in Istanbul Medical Faculty. However, it appears that positive sides of our classical education should be strengthened and improved by using various processes. Particularly, advanced technology-based facilities should be used by all teachers for improving the teaching efficacy. In addition, interaction skills between educators and students should also be strengthened. It also appears that the students should be encouraged to try to ask questions by the educators.

It is concluded that, student opinions obtained from the present study, may be beneficial for future planning of our Biochemistry Education, for preparing our core education curriculum, for improving the teaching presentation of our university teachers and also for improving the teacher/ student interaction.

Key words: Undergraduate education, Biochemistry education, medical students of Istanbul Medical Faculty, questionnaire

GİRİŞ ve AMAÇ

İstanbul Tıp Fakültesinde klasik sistem denilen Flexner raporu ilkelerine uygun eğitim sistemi uygulanmaktadır. Tıp Doktorluğu eğitim ve öğretimi üç dönemi içine alan toplam 6 yılda tamamlanmaktadır. I. Dönem; 1. ve 2. yıllarda uygulanan Temel Tıp Bilimlerinde Ön Lisans Dönemidir. II. Dönem; Klinik Bilimler Dönemi olup, üçüncü, dördüncü ve beşinci yılları içine alır. III. Dönem; 6. yılı içine alan İternlik Dönemidir. İlk üç yılda eğitim ve

öğretim, birbirinden bağımsız güz ve bahar yarı yıllarından oluşur. Bir yarı yılda en az bir ara sınav, ve yarı yıl sonunda da ders bitimi sınavı yapılır. Başarı notunun hesaplanmasında Bağlı Değerlendirme Sistemi kullanılır. İstanbul Tıp Fakültesinde mezuniyet öncesi Biokimya eğitimi Temel Tıp Bilimlerinde Ön Lisans Dönemi olan 1. ve 2. yıl öğrencilerine ve Klinik Bilimler Döneminde de 6. yarıyıl öğrencilerine kuramsal ve uygulamalı olarak verilmektedir. 2002-2003 yılında Biokimya eğitimi 1. yarı yılda Organik ve Temel Biokimya, 2. yarıyıldaki Protein Biokimyası, 3. yarıyıldaki Biokimyada metabolik Yollar ve 4. yarıyıldaki Doku ve Gen Biokimyası başlıkları altında verilmiştir. 3. sınıfta 6. yarıyıl öğrencilerine Klinik Biokimya başlığı altında eğitim verilmektedir.

Bu çalışma, İstanbul Tıp Fakültesi 1. 2. 3 sınıf öğrencilerinin aldıkları Biokimya eğitiminin kendilerine sunumu, uygulamalar ve sınavlarla ilgili düşüncelerini değerlendirmek ve eğitimimiz ile ilgili düzenlemelerde bu bilgilerden yararlanmak amacı ile yapılmıştır.

MATERYEL ve METOD

İstanbul Tıp Fakültesi, 1. 2. ve 3. yıl öğrencilerinin Biokimya eğitimi (Kuramsal ve uygulamalı) ve sınavlar ile ilgili eleştiri, görüş ve önerilerini belirlemeyi hedefleyen bu çalışma, öğrencilerden güz ve bahar yarı yılları sonundaki son uygulama çalışmalarında alınan geribildirimler incelenerek değerlendirilmiştir. Güz yarıyılı son uygulama çalışmasında 1. yarıyıl öğrencilerine (n=309) 33; 3.yarıyıldakilere (n=306) 31 ölçüt içeren geri bildirim formları dağıtılmış ve bu formlardaki çeşitli ölçütler için öğrencilerden 1 ile 5 arasında puan vererek değerlendirme yapmaları istenmiştir (1: kesinlikle katılmıyorum, 2: katılmıyorum, 3: kararsızım, 4: katılıyorum, 5: kesinlikle katılıyorum). Bu öğrencilere bahar yarıyılı son uygulamasında 2. ve 4. yarıyıl eğitimini değerlendirmeleri için tekrar geribildirim uygulanmıştır. 299, 2. yarıyıl öğrencisinden ve 280, 4. yarıyıl öğrencisinden sırasıyla 22 ve 26 ölçüt içeren geribildirimler alınmıştır. Bahar yarıyılında 233, 6. yarıyıl öğrencisine de 24 ölçüt içeren geribildirim formları dağıtılmıştır. Geribildirimlerde ayrıca öğrencilerin kuramsal ve uygulamalı eğitim ve sınavlar ile ilgili düşünce ve önerilerini yazabilecekleri bir bölüm de yer almıştır. Geribildirim formundaki her ölçüt için öğrencilerin verdikleri puanların % oranları hesaplanmıştır.

BULGULAR ve TARTIŞMA

Fakültemizde 1. yıl öğrencileri için, Biokimya eğitimi bioorganik moleküllerin yapılarının tanıtılmasına, 2. yıl öğrencileri için, metabolizma ve özel konuların kavranılmasına yöneliktir 3. yıl 6. yarıyıl öğrencilerine de Klinik Biokimya adı altında hastalıkların biokimyasal temelini ve oluşum mekanizmalarının biokimyasal yönden irdelendiği bir eğitim verilmektedir.

Geribildirimlerden alınan sonuçların güvenilirliklerinde önemli bir faktör katılan öğrenci sayısıdır. Katılım oranının % 60'ın altına indiği koşullarda güvenilirlik azalmaktadır(1). Fakültemizde 2002-2003 eğitim-öğretim yılında Biokimya eğitimi verilen 1. 2. 3. yıllardaki toplam öğrenci sayısı 987'dir. Geribildirime katılma oranları 1. yarıyıl öğrencileri için % 92.5, 2. yarıyıl öğrencileri için % 89.5, 3. yarıyıl öğrencileri için % 97.1, 4. yarıyıl öğrencileri için % 88.8 ve 6. yarıyıl öğrencileri için % 69.0'dur.

Öğrencilerden alınan geribildirimlerde kuramsal, uygulamalı Biokimya eğitimi ve sınavlar hakkında 4 (katılıyorum) ve 5 (kesinlikle katılıyorum) puan verenlerin oranı kuramsal derslerle ilgili çeşitli ölçütlere göre değişerek 1.sınıfta % 15-95, 2. sınıfta % 15-83,

3. sınıfta % 10-85 arasındadır (Tablo 1). Uygulamalar hakkında 4 & 5 puan verenlerin oranı 1.sınıfta % 35- 80, 2. sınıfta % 30-80, 3. sınıfta % 45-80 arasındadır (Tablo 2). Sınavlar ile ilgili çeşitli ölçütlerin değerlendirilmesinde bu oranlar 1. sınıfta % 15-90, 2. sınıfta % 15-95, 3. sınıfta % 20-80 arasında değişmektedir (Tablo 3).

Kuramsal Derslerle ilgili Bulgular (Tablo 1)

1. yıl öğrencilerinin yarısından fazlası (% 58), ilk yılda okutulan Temel Biokimya derslerinin mutlaka bilinmesi gerektiğini bildirirken, 2. sınıf öğrencilerinin ise ancak yarıya yakın (% 47) bir kısmı 2. yılda verilen metabolizma ve doku Biokimyası konularının, bilinmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

1. ve 3. yıl öğrencilerinin çoğu (% 67.5,% 65), 2. yıl öğrencilerinin yarısından biraz fazlası (% 53.5), konuların daha iyi kavranması için dersleri izlemenin yararı olduğunu düşünmektedir. 1. yıl öğrencilerinin büyük çoğunluğu not tutmanın eğitime olumlu katkısı olduğunu belirtirken, 2. yıl öğrencilerinin yarısı (% 52.5), 3.yıl öğrencilerinin yarısından azı (%40) bu görüşü paylaşmaktadır.

Öğrencilerin büyük çoğunluğu (% 75) dersliklerin fiziksel koşullarını yeterli bulmamaktadırlar.

1. 2. ve 3. yıl öğrencileri öğretim üyelerinin ders araç gereçlerinden yararlanımını yeterli bulmamaktadırlar.

Kuramsal derslerin sunumunda öğrencilerin en gerekli gördükleri araç gereçlerin başında data projektör sistemi ve tepe göz ile sunum gelmektedir Bunu slayt makinesi ile sunum izlemektedir. Tahta en az yeğlenen eğitim aracıdır.

1. ve 2. yıllarda verilen derslerin işleniş tekniği, ilgi uyandırıcılığı ve öğrenme isteğini arttırıcılığı bakımından olumlu görüş bildiren öğrencilerin oranı yarısından azken (%30-40), 3. yıl öğrencilerinin hemen hemen yarısı, hastalıkların biokimyasal mekanizmalarına yönelik Klinik Biokimya dersi ile ilgili olumlu görüştedir. Bu sonuçlar, amfi derslerinin etkinliğinin arttırılması için, öğretim üyesinin eğitimini kuru tahta başı sunumlar yerine, görselliğe dayalı en güncel bilgisayar teknolojilerinin ya da projeksiyon cihazlarının yer aldığı ders işleniş teknikleri ile zenginleştirmesinin daha yararlı olacağını düşündürmektedir ve öğrencilerin klinik bilgilerle daha sıkı ilişkili olan derslere daha ilgi duyduklarını göstermektedir. Birçok çalışmalarda da, görsel-işitsel araç gereçlerle zenginleştirilmiş eğitimin çeşitli duylara hitab ederek öğrenmeyi ve anımsamayı kolaylaştırdığı bildirilmektedir(2,3)

Öğretim üyelerinin konularına hakimiyeti ile ilgili 1. ve 2. yıl öğrencilerinin yaklaşık yarısı, 3. yıl öğrencilerinin çoğu olumlu görüş bildirmişlerdir.

Öğretim üyelerine ders dışında ulaşabilmeyi deneyen öğrencilerin pek azı (1. yıl için % 37, 2. yıl için % 29, 3. yıl için % 25) kendilerinden yararlanabildiklerini ifade etmişlerdir. Bu durum öğretim üyelerinin kendilerine başvuran öğrencilerine yeterli zaman ayırmaları ve tatmin edici bilgiler vermeleri gerektiğini düşündürmektedir.

1. ve 2.yıl öğrencilerinin büyük çoğunluğu kuramsal derslerin sunumu sırasında öğretim üyelerini öğrencilerle iletişim, soru sormaya özendiricilik bakımından yeterli bulmamaktadırlar. 3. yıl öğrencilerinin yarıya yakın bir kısmı (% 45) bu bakımından olumlu

görüştürdüler. Bu sonuçlar ise, öğrenci/öğretim üyesi ilişkisinin geliştirilmesi ve öğrencinin derste ilgisini canlı tutabilmek için soru sormalarına izin vermeleri, başka bir deyişle dersin interaktif hale getirilmesinin gerektiğini düşündürmektedir. Gerçekten, interaktif olarak yapılan derslerin öğrenci sayısının 200'den fazla olduğu durumlarda bile öğrenme, hatırlama, katılım, öğrencinin ve eğitmenin memnuniyeti açısından önemli avantajları olduğu bilinmektedir (4, 5).

Eğitimde köklü değişiklik gerektiğine her üç sınıfta yarıdan az öğrenci katılmaktadır. Köklü değişiklikten yana öğrencilerin % 45 kadarı entegre eğitim sistemini, % 40'a yakın bir kısmı da probleme dayalı öğretimi (PDÖ'i) yeğlemektedirler. % 15 kadarı klasik sistemin revizyondan geçirilmesinden yanadır.

Geribildirim sonuçları, İstanbul Tıp Fakültesinde verilen eğitim sisteminden öğrencilerimizin yarısından fazlasının memnun olduğunu göstermektedir. Ancak öğrenci görüşlerinden, eğitimimizin olumlu yanlarını güçlendirmek ve çeşitli yöntemlerle etkinliğini arttırmak gerektiği ortaya çıkmaktadır. Bunun için, klasik eğitim uygulanırken öğretim üyelerimizin öğrenci ile olabildiğince iletişim kurmalarının ve soru sormaya özendirici olmalarının gerektiği de göz ardı edilmemelidir.

Tablo - 1: 1. 2. ve 3. yıl öğrencilerinin Kuramsal Biokimya Eğitimi ile ilgili geri bildirim değerlendirmeleri

Kuramsal Ders Değerlendirme konusu	Yarı yıllar 1	2	3	4	6
	n= 309	299	306	280	233
	(4 veya 5 puan verenlerin % oranı)				
Ders içeriğinin bilinmesinin gerekliliği	70	45	35	58	-
Not tutmanın gerekliliği	80	70	45	60	40
Dersleri izlemenin gerekliliği	70	65	47	60	65
Derslerin zamanında başlama ve bitirilmesi	75	70	47	50	45
Dersliklerin fiziksel koşullarının yeterliliği	30		20		
Diğer derslerde anlatılan ortak konuların işlenişinin yararlılığı	-	67	25	83	-
Öğretim üyelerinin araç-gereçlerden yararlanımı	50	45	35	38	45
Gerekli araç-gereçler:					
Tahta	35		30		25
Tepegöz	95		60		65
Data projektör	75		65		85
Slayt makinesi	85		60		75
Öğretim üyelerine ders dışında ulaşabilme ve yararlanma	40	30	30	28	25
Derslerin işleniş tekniği	44	37	38	38	55
İlgi uyandırıcı sunum	32	32	33	33	47
Önemli yerlerin vurgulanması, özetleme	48	45	42	48	55
Öğretim üyelerinin konu hakimiyeti	50	46	47	47	62
Öğrencilerle iletişim becerisi	34	32	35	31	45
Köklü eğitim değişikliğinin gerekliliği	40		32		45
Klasik	15		15		10
Entegre eğitim	45		40		45
PDÖ	40		30		45

Uygulamalarla ilgili Bulgular (Tablo 2)

1. ve 2.yıl öğrencilerinin yarısından fazlası (%60) masa başına düşen öğrenci sayısını uygun bulmaktadırlar. Uygulamaların kuramsal derslerle eş zamanlı ve onları bütünleyiciliği konusunda 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin % 60-65 olumsuz görüş bildirirken, 3. yılda yapılan uygulamalı dersleri öğrencilerin % 70 kuramsal dersleri bütünleyici bulmuşlardır.

1. ve 2. sınıf öğrencilerinin % 63-68'i , 3. sınıf öğrencilerinin % 80'i uygulamaların amaç ve hedeflere uygunluğu konusunda olumlu görüştedir. Ancak 3. sınıf öğrencilerinin yarısı konuların pratik eğitimden beklentilerini karşıladığını belirtirlerken 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin çok azı (% 33) bu görüşü paylaşmaktadırlar. Benzer şekilde 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin yarısından azı (%43) uygulamalarda öğrendiklerinin mesleki açıdan kendilerine yardımcı olacağını düşünürlerken, 3. sınıf öğrencilerinin çoğu (% 75'i) olumlu görüş bildirmişlerdir. Bu veriler ilk 2 yıldaki laboratuvar tekniklerine dayalı uygulamaların öğrencinin pek fazla ilgisini çekmediği, 3. yıldaki vaka sunumları ile birlikte laboratuvar testlerinin yer aldığı uygulamaların öğrenciye daha cazip geldiğini göstermektedir.

1. ve 2. sınıf öğrencilerinin % 70 'i uygulamalarda kullanılan araç gereçleri yeterli ve çalışmanın amacına uygun bulmuşlardır.

Tablo-2 1. 2. ve 3. yıl öğrencilerinin Uygulamalı Biokimya Eğitimi ile ilgili geri bildirim değerlendirmeleri

Uygulamalı ders Değerlendirme konusu	Yarı yıllar	1	2	3	4	6
	n= 309		299	306	280	233
		(4 veya 5 puan verenlerin % oranı)				
Masadaki öğrenci sayısının uygunluğu	60	-		60	-	-
Derslerle eş zamanlılık ve bütünleyicilik	45	40	35	35	70	
Uygulama öncesi bilgilendirme	70	75	70	75	-	
Uygulamaların amaç ve hedeflere uygunluğu	65	70	65	60	80	
Konuların eğitimden beklentileri karşılama niteliği	35	35	35	30	50	
Uygulamalara aktif katılım	45	50	40	40	-	
Sürenin yararlı kullanımı	70	65	60	50	60	
Öğretim üye ve yardımcıların denetimi	80	75	75	80	-	
Eğiticilerin öğrencilerle iletişim başarısı	55	50	45	50	45	
Araç-gereç uygunluğu	70	65	70	70	-	
Uygulamaların mesleki yararlılığı	45	40	40	50	75	

Sınavlarla ilgili Bulgular (Tablo 3)

1. 2. ve 3. yıl öğrencilerinin ezici bir çoğunluğu (% 85) sınav sorularının ezberlenmiş bilgiyi sınavan türden olduğu konusunda hem fikirdirler. Öğrencilerin yarısından biraz fazlası (% 55) soruların anlaşılır olduğunu, ancak çoğu (% 73) öğrenilenleri değerlendirmeye uygun olmadığını düşünmektedirler.

Öğrencilerin % 50-65'i ara sınavlarda soru sayısının 20-25, yarısı ders bitimi sınavlarında soru sayısının 30-50 arasında olmasını belirtmişlerdir.

Kuramsal ve uygulamalı sınavlarda çoktan seçmeli test tipi sorular olmasını istemektedirler.

Çoğu (%67), sınavların doğru değerlendirme niteliğinde olmadığını düşünmektedirler.

Fakültemiz gibi öğrenci sayısının çok olduğu eğitim kurumlarında ölçme ve değerlendirme için en çok kullanılan yöntem, çoktan seçmeli sorulardan oluşan test sınavları uygulamasıdır.

Öğrencilerimizin ortalama % 86'ı kuramsal sınavların ve % 71'i de uygulamalı sınavların test şeklinde yapılmasını yeğlemektedirler. Ancak, soruların yalnızca ezberlenmiş bilginin çağrıştırılmasını ölçtüğünü belirtmektedirler. Yazılı eleştirilerden de anlaşıldığı gibi, öğrencilerimiz en çok ezbere dayalı bir eğitim olduğundan şikayet etmektedirler. Her ne kadar ezber türü sorular da öğrencinin bilgi düzeyi konusunda fikir verse de, önceki yıllarda çıkan soruların satın alınarak yalnızca bunların çalışılarak geçer not alınabildiği göz önünde bulundurulduğunda, sınavın geçerliliği şüphe uyandırmaktadır. Ayrıca ezberlenmiş bilgi kalıcı olmamakta, kısa sürede unutulmaktadır. Bu nedenle öğretim üyelerimiz, öğrencinin sonuca varması, öngörüle bulunması, yapılacak işlerden birine karar vermesi gibi bilginin kullanılmasını gerektiren sorular hazırlamaya özen göstermelidirler. Bu tür sorular gerçekten bilen ve bilmeyen öğrenciyi de iyi ayırt edebilecektir. Bu öğrenciler ilk yıllarda öğrendikleri temel bilgileri kliniğe daha kolaylıkla uygulayabileceklerdir.

Tablo-3 1. 2. ve 3. yıl öğrencilerinin Biokimya Sınavları ile ilgili geri bildirim değerlendirmeleri

Sınavlarla ilgili Değerlendirme konusu	Yarı yıllar 1 n= 309	2 299	3 306	4 280	6 233
	(4 veya 5 puan verenlerin % oranı)				
Ezber bilgiyi sınavan sorular	85	85	90	80	80
Bilgiyi kullanabilme soruları	15	15	15	15	20
Sınavların öğrenilenlere uygunluğu	30	20	20	30	35
Soruların anlaşılabilirliği	60	30	50	50	50
Ara sınavlarda soru sayısı:					
20-25	65		60		50
30-50	32		40		30
Ders bitimi sınavlarında soru sayısı					
20-25	55		46		30
30-50	45		54		50
Kuramsal sınav tipi: Test	90		95		75
ÇS test	65		55		50
ÇS + eşleştirmeli + boşluklu	35		30		35
Uygulamalı sınav tipi:					
Test	80		60		75
ÇS test	65		55		65
Sınav süresinin yeterliliği	35	30	30	50	55
Sınavların doğru değerlendirme niteliği	40	25	30	30	40
Yanıtlama tekniği ile ilgili bilgilendirilme	75	+	85	+	+

Yazılı Görüşler

Geribildirim formlarında öğrencilerimiz Biokimya eğitimi ile ilgili ayrıntılara yönelik eleştirilerini yazılı olarak da belirtmişlerdir. Geribildirim formlarında yazılı eleştiri ve öneri belirtme oranları; 1. yarıyıl öğrencileri için % 27.8, 2. yarıyıl öğrencileri için % 23.0, 3. yarıyıl öğrencileri için % 56.2., 4. yarıyıl öğrencileri için % 22.1 ve 6. yarıyıl öğrencileri için % 29.6'dır.

Bu görüşlerden bazıları aşağıda verilmiştir:

- Dersler monoton, konu ile ilgili hiçbir espri yapılmıyor. Dersler öğrencinin ilgisini maksimum tutacak şekilde, iletişim yaparak anlatılmalı, görsel öğelere yer verilmeli, bilimsel animasyonlarla zenginleştirilmeli
- Öğrencinin ilk yıllarda tıpla sıcak temasa geçtiği bir eğitim olmalı.
- Eğitim sistemlerinin hiç biri % 100 mükemmel değil. Klasik+ PDÖ kombinasyonu uygulanabilir. Klasik eğitimle diğer sistemler birleştirilmeli.
- Anabilim dalları birbirleri ile iletişim halinde olmalı (Klinik bilimler dahil) ve dersler birbirini mantıklı şekilde izlemeli ve aynı konunun sayısız kez işlenmesi yerine değişik açılardan değerlendirilmesi yeğlenmeli.
- Dersler Türkçe okutulmalı ama bir sene hazırlık sınıfı olmalı.
- Temel eğitime daha çok zaman ayrılmalı (ilk 3 yıl).
- Her hocanın diksiyon-fonetik ve bilgisayar kullanımı kursu alması zorunlu olmalı.
- Ders notları önceden verilmeli.
- Biokimya, neden sonuç ilişkisine dayandırılarak öğretilmeli. Mekanizmalar kavratılmalı. Ezber olmamalı.
- Klinik problemlerin verildiği dersler yetersiz. Konuların tıpta kullanımı öğretilmeli.
- Öğretim üyeleri daha istekle ders anlatmalı, sevecen, yumuşak olmalı, konulara tam olarak hakim olmalı.
- Dersten kopmamak için, dersin soru-cevap şeklinde öğrenci ile birlikte işlenmesi gerekir. Öğrenci dersin sunumuna hoca ile birlikte katılmalıdır. İnteraktif sistemle öğrenci-hoca ilişkisi artırılmalı. Derste soru sorulabilmeli. Öğrenciye özgüven kazandırılmalı. Hocası ile tartışabilen, hiyerarşinin olmadığı bir eğitim olmalı.
- Amfiler kalabalık, en fazla 50 kişi olmalı.
- Müfredat olabildiğince sade ve öğrenebileceğimiz her şeyi öğretmeye yönelik olmalı.
- Klinik Biokimya, klinik dönemde ek olarak verilmeli.
- Uygulamalar daha klinik içerikli, pratiğe yönelik ve mantığını kavratıcı olmalı.
- Sınavlarda ayrıntı değil, mekanizma ve yorum sorulmalı, daha değerlendireci olmalı,
- Tüm sınavlar test olmalı, ancak ezber olmamalı.
- Önemli ve doldurmalı soruların puanı yüksek olmalı.

1. 2. ve 3. sınıf öğrencilerinden alınan geribildirim sonuçlarına göre öğrencilerin derslere ilgisinin azalmasının nedenlerinin başında öğretim üyelerinin isteksiz, monoton ve öğrenci ile iletişim yapmadan ders işleyişi gelmektedir. Bunu sınıfların kalabalıklığı, ezber dayalı eğitim verilmesi, hızlı ve ayrıntılı ders anlatımı izlemektedir.

SONUÇ

Geribildirim uygulaması öğrencilerimizin memnuniyeti ile karşılanmış ve kendilerine verilen önemin bir göstergesi olarak algılanmıştır. Öğrencilerimizin tümünün genel olarak geribildirime katılım oranı ortalama % 90'a yakın olduğundan sonuçların güvenilirliği çok yüksektir. Bu çalışma ile elde edilen değerlendirme ve görüşlerin, gelecek yıllardaki Biokimya eğitimimizin planmasında, çekirdek müfredatımızın hazırlanmasında, akademik kadromuzun dersleri işleyişi, öğretim üyesi/ öğrenci iletişiminin geliştirilmesinde yararlı olacağı kanısına varılmıştır.

Kaynaklar

- 1) Yüksek Öğretim Kurumu: Öğrencilerin eğitimi değerlendirmesi. Bilgilendirme Kitapçığı. 2000.
- 2) Özvarış ŞB.: Sağlık Eğitimi ve Sağlığı Geliştirme. Hacettepe Halk Sağlığı Vakfı Ankara, 2001; 90-95.
- 3) Demirel Ö.: Öğrenme Sanatı. PEGEM Yayıncılık. Ankara, 1999; 48.
- 4) Steinert Y, Snell SL,: Variations in lecturing styles. Higher Education. 1997; 33:85-104.
- 5) Kalaça S.: Büyük sınıflarda interaktif yöntemlerin kullanılması. Tıp Eğitimi Dünyası. 2001; 5: 1-5.